

FALUN 2015-07-31

REMISSVAR FRAMTIDENS FILMPOLITIK, DS 2015:31

BAKGRUND

Mitt namn är Jesper Pingo Lindström och jag är filmproducent, -regissör och -manusförfattare. Jag har under åren skapat flertalet kortfilmer och långfilmer, flera med internationell distribution. Under åren har jag främst arbetat med ickesvenska produktionsbolag med annorlunda produktionsmetoder, och därmed även kunnat skapa filmverk som skiljer sig stort från de gense svenska verken.

REMISSVAR

Det finns ytterligare en finansieringsstruktur för svensk film som glömts bort i texten ”FRAMTIDENS FILMPOLITIK, DS 2015:31”. I den här texten har vi valt att kalla denna finansieringsform för ”investerar garanti”, förkortat IG.

Kort går IG ut på att staten, via t ex Svenska Filminstitutet (eller annan myndighet), **garanterar investeringar i filmverk.**

Enkelt förklarat går det till så här:

1. Investering görs i en svensk långfilm.
2. Staten garanterar investeringen (beroende på budget så är garantin olika stor, procentuellt).
3. Om filmverket efter en viss tid inte visat vinst aktiveras garantin och staten återbetalar investeringen (enligt belopp enl punkt 2).
4. Om filmverket visar vinst utgår inget finansiellt stöd från staten överhuvudtaget.

IG kan användas på alla former av filmer – kortfilmer, långfilmer, TV-filmer, låg- och högbudget.

IG kan även användas på det som i mediadebatten kommit att kallas ”konstnärlig” respektive ”kommersiell” film. *I det här remissvaret görs dock ingen åtskillnad, då alla kommersiella filmer också är konstnärliga, och att alla konstnärliga filmer har potentialen att vara kommersiella.*

Detta svar lämnar ingen erinran om de lagförslag som texten FRAMTIDENS FILMPOLITIK, DS 2015:31 beskriver.

INVESTERARGARANTI – BESKRIVNING

Investerargarantier (IG) är vanliga i olika branscher runt om i världen. I Sverige har oss veterligen det aldrig använts för finansiering av filmverk. Dock sker sådan finansiering av t ex datorspel i Finland. Örebro kommun satte upp ett liknande system för köp av lägenheter vid ombildning. Det finns många exempel på hur stater garanterat olika investeringar.

Vårt förslag är att staten Sverige nu inför ett sådant system för finansiering av filmverk, skapade inom riket. Vissa definitioner måste göras och en huvudman måste utses – men Svenska Filminstitutet har tidigare klarat av liknande arbeten utan större problem och skulle mycket väl kunna få mandat att i framtiden sköta uppgiften för IG.

Vi föreslår att man garanterar investeringar till olika procentsatser beroende på filmverkets budget.

Filmer med ytterst låg budget har t ex större svårigheter att få internationell distribution – men är viktiga filmer för mindre konstnärliga, experimentella berättelser, samt förstås i utbildningssyfte. IG bör därför alltid ge 100%:iga garantier för investeringar i sådana filmverk.

Idag är ”små” filmer också viktiga för olika VOD-distributionskanaler. Med 100%:iga garantier för sådana filmer kan Sverige skapa en helt egen internationell VOD-filmsproduktionsmarknad. Detta i sin tur kommer att skapa mer jobb, större möjligheter för filmskapare att i framtiden gå vidare med större projekt och göra Sverige till ett mycket attraktivt filmskaparland.

Vid filmverk med högre budget bör IG ha en procentuell ”trappa” för garantierna. Det kan exempelvis se ut så här:

Budget upp tom 3 miljoner SEK:	100% garanti
Budget from 3-10 miljoner SEK:	75% garanti
Budget from 10-20 miljoner SEK:	50% garanti
Budget from 20-30 miljoner SEK:	25% garanti
Budget from 30+ miljoner SEK:	10% garanti

Flera fördelar nås med IG som inte nås med någon av de övriga föreslagna finansieringsmetoderna.

De främsta fördelarna är följande:

- Investeringar i svenska filmverk, från utlandet kommer att bli mycket vanligt, då Sverige med IG blir ett mycket attraktivt land att investera i.
- De svenska produktionsbolagen kommer att betydligt lättare kunna finna investeringar, både inom och utom Sverige.
- De svenska produktionsbolagen kommer med IG kunna skapa många små långfilmer. Går dessa med vinst kommer vinsten att kunna återinvesteras i större filmverk – går filmerna med förlust riskerar produktionsbolagen inte konkurs. Detta skapar en betydligt större trygghet i branschen, vilket vore unikt.
- Med trygga och starka produktionsbolag borgar det för fler filmproduktioner, vilket får synergieffekterna att andra kringbolag växer och blir starkare. Editeringsbolag, ljudmixbolag, musiker, skådespelare, regissörer, författare, ljussättare – alla dessa kringbolag blir attraktiva, växer sig större och kommer att kunna anställa fler – precis som produktionsbolagen.
- Svenska filmer kommer med dessa investerargarantier kunna hävda sig betydligt bättre internationellt, eftersom det finns utrymme för experimentella filmverk, mer marknadsföring mot internationella distributörer samt produktion direkt mot VOD och TV.
- Tidigare, och med övriga föreslagna finansieringsformer, finns inga incitament för att skapa filmer med lägre budget som är gjorda för VOD, TV och web-fönstren. Med IG finns dessa incitament, vilket ger effekten att svenska filmskapare kommer att producera betydligt fler filmer än tidigare.
- Sverige kommer med IG att bli helt unikt. Inget annat land har en liknande finansieringsform för film, vilket gör att Sverige skulle kunna bli ett av de mest attraktiva länder att filma i. Detta ökar vår internationella konkurrenskraft och ger också filmerna högre status internationellt.
- IG ger möjligheten att ge stöd tidigare. Filmer kan därför gå i produktion snabbare. Produktionsbolag får därmed ett bättre momentum i produktionerna, vilket ger en bättre långsiktighet för hela marknaden.

Det är viktigt att IG utformas så att de filmer som får stöd får det med anledning av ett par nyckelämnena:

1. Varje filmverk måste ha en adekvat budget.
2. Varje filmverk måste ha ett branschstandardutformat manus.
3. Varje filmverk måste ha minst två tillsatta poster, (t ex regissör & manusförfattare).
4. Varje filmverk över budget om 3 miljoner SEK måste ha en etablerad producent (enligt SFI:s definition).

Det är dock extremt viktigt att notera att manus/berättelse INTE skall ges stöd utifrån berättelsen i sig, genre eller berättelsetyp. Utformningen av berättelsen bör under inga former recenseras. Detta är och har varit, ett av Sveriges största problem internationellt, då det i Sverige sällan skapas filmer i kommersiella genrer och berättelser som är gångbara för internationell distribution.

Lösningen på detta problem är att i ansökningsfasen endast kontrollera så att manuset är **TEKNISKT** korrekt och är utfört enligt branschstandard (t ex har rätt typsnitt, skrivet i ett etablerat manusförfattarprogram enligt gense standarder, etc).

JÄMFÖRELSER:

TRADITIONELL DIREKTFINANSIERING

Traditionell direktfinansiering, t ex via en filmfond, där fonden står för ett visst antal procentenheter av budgetens finansiering, ofta i direkt kapital.

Med IG behöver inte ”fonden” (eller den styrande enheten, t ex SFI eller annan styrd myndighet) stå för några initiala kapitalinvesteringar överhuvudtaget. Istället betalar IG endast ut kapital i de fall filmverken inte går med vinst.

Eftersom extremt få filmer går med 100% förlust (det är i de flesta fall närmast unikt), så kommer troligen IG:s finansiering i filmverk, jämfört med traditionell direktfinansiering, vara betydligt lägre. De flesta filmer får ju viss försäljning, och ca 20% av de svenska filmerna går idag med vinst (enligt kulturminister Alice Bah Kuhnke, DN Debatt, 2015) – och dessa skulle ju då inte behöva någon finansiering, eller få någonting utbetalt, från IG alls.

Detta innebär att IG troligen ger betydligt lägre skattetryck än traditionell finansiering, samtidigt som IG är avsevärt attraktivare för externa investerare.

TAX CREDITS (SKATTEREDUKTIONER/AVDRAG)

Det har i media diskuterats möjligheten att införa skattereduktioner/avdrag för filmverk och dess investeringar. Detta är en vanlig finansieringsform i t ex USA, men också andra länder.

Den stora nackdelen med den här formen av finansiering är att mindre filmer, med låg budget, har svårt att få investeringar då dessa skattereduktioner endast löser en mindre bit av finansieringen, lika stor för alla, oavsett budget.

Samtidigt är de procentsatser som diskuterats i media så små (ca 20%) att de jämfört med andra länders liknande avdrag inte ger incitament för investering i svensk film. Sverige skulle med den formen av finansiering inte bli ett attraktivt filmland – istället finns risken att vi skulle förlora många produktionsbolag och andelen svenska långfilmer krympa ytterligare.

Jämfört med IG är skattereduktioner troligen för staten och skattebetalarna en direkt förlustaffär. Skattereduktioner utgår baserat på budget, och har ingenting med intäkterna att göra. Oavsett om en film går med vinst eller förlust så får den skattereduktionen. Detta innebär att filmer som faktiskt inte behöver den här formen av investeringar (de mest kommersiella verken som går med stor vinst) också får del av skattefinansieringen.

Skattereduktionsfinansiering är även byråkratiskt krångligt och kräver mycket administrativt arbete.

IG ger enbart finansiering till de filmer som inte visar någon form av vinst – och täcker då endast den del som utgör själva förlusten (men även procentuellt enligt ovan).

IG är därför ett betydligt attraktivare system än skattereduktioner.

Jesper Pingo Lindström
Producent, Penguin Films